

Voorstel raad

Nummer

B.3

Portefeuillehouder

M. Versteeg

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
29 januari 2026	6 januari 2026

Onderwerp
Nota Omgevingskwaliteit

Kern van het voorstel
De Nota Omgevingskwaliteit geeft richting aan het behouden en ontwikkelen van omgevingskwaliteit bij ruimtelijke initiatieven. De nota fungeert als inspiratiebron, toetsingskader en handhavingsinstrument. Het college stelt voor om de Nota Omgevingskwaliteit, inclusief de verwerking van 15 zienswijzen en ambtelijke wijzigingen, ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. de Nota Zienswijzen en de Nota Omgevingskwaliteit vast te stellen; 2. de Welstandsnota 2013 en de herziening Welstandsnota 2024 in te trekken.

Wettelijke grondslag
Artikel 4.19 van de Omgevingswet.

De gemeenteraad besluit:

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 januari 2026.

Griffier

Burgemeester

Aanleiding

De huidige welstandsnota is verouderd en sluit niet meer aan bij de eisen van de Omgevingswet, die sinds 2024 van kracht is. Deze wet vraagt om een integrale benadering van omgevingskwaliteit, waarbij niet alleen architectuur maar ook landschap, ecologie, stedenbouw, cultuurhistorie en erfgoed in samenhang worden beoordeeld. Om hieraan te voldoen, is de Nota Omgevingskwaliteit opgesteld. Deze nota wordt gekoppeld aan de Omgevingsvisie en vormt samen met het omgevingsplan het kader voor het begeleiden en toetsen van ruimtelijke initiatieven.

Op [19 juni 2025 heeft de raad het Koersdocument Nota Omgevingskwaliteit](#) vastgesteld. De nu voorliggende nota is de uitwerking van die koers, inclusief verwerking van zienswijzen en de ambtelijke wijzigingen.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

- Behoud en versterking van ruimtelijke kwaliteit van Hollands Kroon, inclusief landschap, bebouwing en cultuurhistorie.
- Het bieden van duidelijke en transparante regels en kaders voor initiatiefnemers en de gemeente bij ruimtelijke initiatieven.
- Het realiseren van een integrale benadering van omgevingskwaliteit, waarin architectuur, stedenbouw, ecologie en erfgoed samenhangend worden afgewogen.
- Voldoen aan de verplichtingen van de Omgevingswet, door het vaststellen van een actueel en juridisch houdbaar beleidskader.

Motivering per voorgesteld besluit

1.1 Integrale benadering van omgevingskwaliteit

De Omgevingswet vereist een integrale benadering van omgevingskwaliteit, waarin stedenbouw, landschap, architectuur, ecologie, cultuurhistorie en erfgoed samenhangend worden beoordeeld. De Nota

Omgevingskwaliteit biedt hiervoor een actueel beleidskader en zorgt dat ruimtelijke initiatieven op een consistente en samenhangende manier worden getoetst.

1.2 Gebiedsgerichte aanpak

Hollands Kroon kent unieke landschappen en historische bebouwing die bepalend zijn voor de identiteit van de gemeente. De nota geeft richting aan het behoud en de versterking van deze kwaliteiten en sluit aan bij de gebiedsgerichte ambities uit de Omgevingsvisie.

1.3 Koersdocument Nota Omgevingskwaliteit

Tijdens de raadvergadering van [19 juni 2025 heeft de raad het Koersdocument Nota Omgevingskwaliteit](#) vastgesteld. De nu voorliggende nota is de uitwerking van die koers, inclusief verwerking van zienswijzen en de ambtelijke wijzigingen.

1.4 Nota Zienswijzen

De Nota Omgevingskwaliteit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze periode zijn 15 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn opgenomen en beantwoord in de Nota Zienswijzen. Op basis van enkele zienswijzen zijn aanpassingen doorgevoerd om de Nota Omgevingskwaliteit op bepaalde punten te verduidelijken.

Daarnaast zijn enkele ambtelijke wijzigingen doorgevoerd, waaronder een aanpassing op verzoek van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit, een wijziging naar aanleiding van de gemeenteraadsvergadering over het koersdocument en een wijziging met betrekking tot het proces.

2.1 Vervanging van verouderd beleid

De huidige Welstandsnota richt zich uitsluitend op de uiterlijke verschijningsvorm van gebouwen en sluit niet meer aan bij de integrale benadering die de Omgevingswet voorschrijft. De nieuwe Nota Omgevingskwaliteit vervangt deze benadering door een breed kader waarin alle relevante aspecten van omgevingskwaliteit worden meegenomen. Gelet daarop komt de Welstandsnota te vervallen.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Strengere regels voor omgevingskwaliteit

Met het vaststellen van de Nota Omgevingskwaliteit gelden er in bepaalde gebieden strengere eisen voor ruimtelijke kwaliteit. Dit kan betekenen dat initiatiefnemers meer moeten investeren om aan deze eisen te voldoen. Dit is noodzakelijk om de identiteit en kwaliteit van Hollands Kroon te behouden en sluit aan bij de ambities van de Omgevingsvisie en de Omgevingswet.

Alternatieven (incl. argumenten)

De Nota Omgevingskwaliteit niet vaststellen en vasthouden aan de huidige Welstandsnota.

Hierbij blijft de (herziening van) de welstandsnota van toepassing. Dit lijkt op korte termijn eenvoudiger, maar de Welstandsnota sluit niet aan bij de integrale benadering die de Omgevingswet vereist. Hierdoor ontstaat een risico op juridische kwetsbaarheid en een gebrek aan samenhang in de beoordeling van ruimtelijke initiatieven.

Financiële gevolgen

Kosten	€ 15.000
Dekking binnen begroting	Programma: Leefbaarheid Cluster: Omgevingskwaliteit
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel:
Fiscale gevolgen	

Toelichting: Er is in de begroting geld vrijgemaakt voor het opstellen en de publicatie van de STOP-TPOD en de aanvullende fte voor de uitvoering van de Nota Omgevingskwaliteit.

Communicatie

Na vaststelling van de Nota Omgevingskwaliteit wordt een nieuwsbericht gepubliceerd via de gemeentelijke website en sociale mediakanalen om inwoners te informeren. Ook wordt de Nota gepubliceerd op overheid.nl. en op regelsopdekaart.nl (het nieuwe ruimtelijkeplannen.nl). Daarnaast worden initiatiefnemers die regelmatig ruimtelijke plannen indienen actief op de hoogte gebracht van de nieuwe kaders. Tijdens de terinzagelegging zijn initiatiefnemers bij principeverzoeken al gewezen op de aankomende besluitvorming; deze lijn wordt voortgezet. Bij nieuwe principeverzoeken en lopende procedures zal, indien relevant, expliciet worden gecommuniceerd dat de Nota Omgevingskwaliteit van toepassing is. Hiermee zorgen we voor transparantie en tijdige informatie richting inwoners en stakeholders.

Bijlagen

1. Nota Omgevingskwaliteit
2. Nota Zienswijzen Nota Omgevingskwaliteit
3. Regiekaart Nota Omgevingskwaliteit (is opgenomen in de Nota Omgevingskwaliteit, apart bijgevoegd op verzoek van de raad).

